

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGTELENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva :
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50.-kor
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50.-kor
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal : Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

NAGY-DEBRECEN.

Debrecen, december 13.

(V.) Mióta a hajduság sovínizmustól áthatott Rákosi Viktorja izzó lelkesedéssel, lobogó fajszeretettel kimondta, hogy Debrecenből nemzeti fővárost kell csinálni: azóta szálloige lett közöttünk a Nagy-Debrecen jelszava. Nagy-Debrecen! Talán soha több joggal nem vehettük papírra ezt a szót, mint most: amikor már meg is tettük az első, legnagyobb, legelhatározottabb és legdöntőbb lépést Nagy-Debrecen felé: **egyetemi város leszünk.**

Amikor az egyetemért folytatott küzdelmünk immár véget ért; amikor biztosan tudjuk, hogy teljes orvosi szakkal is ellátott négy fakultású egyetemünk lesz; amikor bizonyosak vagyunk már abban, hogy beteljesedett vágyainknak-vágya: most kell hogy aktuálisabb legyen Nagy-Debrecen megvalósításának eszméje — mint valaha.

Debrecen megkapta az egyetemet és jéleső örömmel konstatálhatjuk, hogy ez az egész ország helyesléseivel találkozik.

Még nagyobb büszkeséggel tölthet el bennünket az a páratlanul álló állásfoglalás, amelylyel a fővárosi sajtó kitarított mellettünk különösen akkor, amidőn félős volt, hogy becsap a kormány és csak csonka egyetemet akar felállítani Debrecenben.

Még vetélytársaink is elismerik, hogy Debrecennek, a kálvinista főiskola nagymultu városának elvitázhatatlan joga volt az egyetemhez. Valóban szédületes perspektivákat tár elénk a jövő, Debrecen jövője. Mert az egyetem elnyerése csak döntő lépés, hogy azon az uton törtessünk előre, amelyik Nagy-Debrecenhez vezet — még pedig a legrövidebb idő alatt.

Debrecenről, az **egyetemi várostól** joggal elvárhatja az egész ország, hogy méltó lesz erre a büszke jelzőre. Mert nem csupa **dicsőség** az, hogy egyetemet kaptunk: nagy és mulhatatlan köteleességeket is vettünk ezzel vállainkra. Az egyetem Debrecen egészen más szemüvegen keresztül kell nézni, egészen más elbírálás alá kell venni mindenben — mint a régi Debrecen. Debrecen az egyetemi város, csakis a Nagy-Debrecen lehet.

Ha eddig nem akartunk, vagy nem mertünk volna cselekedni: most már nincs idő habozni.

Alea jacta est! Elvetettük a kockát, illetve elvetették félünk felett, most már cselekednünk kell. Cselekednünk emberfeletti erővel a mi Nagy-Debrecenünk érdekében. Nincs olyan debreceni polgár, aki ne érezné a rá nehezede köteleesség nagy súlyát.

Debrecen megváltozott egy pár év alatt. Új szellő lengedez itt és a jemberek kezébe van etéve városunk fejlődése. Óriási munka nehezedik mindnyájunk vállára, de ez a munka

csak fokozódni fog. Nehéz, terhes ut áll előttünk. Most fogjuk megalapozni a jövő Debrecenét. És már nincsen visszatérés. Ráléptünk a haladás útjára. Megkaptuk az egyetemet.

Talán fels nem foghatjuk egyszerre ennek a ténynek óriási jelentőségét.

Városunk fejlődését előre nem látható mértékében fogja befolyásolni a felállítandó egyetem. És Nagy Debrecennek az egyetemmel együtt kell kialakulnia. Azt mondják, hogy már is lázasan haladunk és a tulgyors fejlődés káros, mert nélkülözi a biztos alapokat. El evvel a maradi, obskurus politikával. Akik ezt hangoztatják, azoknak nincsen igazuk. Budapest fejlődése álljon példaképpen előttünk: ha nem is mindenben követendő példakép.

Soha sem féljünk attól, hogy lázas gyorsasággal haladunk. Lám, már is elértünk energiánkkal azt, amiért oly sok nagy és hatalmas város hiába versengett!

Sőt elértük azt is, hogy sziklaszilárd állásfoglalásunkra a kormánynak meg kellett hátrálni. Visszadobtuk volna a csonka egyetemet! És férfias tetterőnk, energikus fellépésünk diadalt aratott. A hatalmas kormány meghajolt a mi és az egész ország követelése előtt.

Megkaptuk a teljes egyetemet. Tovább ezen az uton; merészen, bátran. Tovább — **Nagy-Debrecen felé!**

DEBRECENI DIÁKOK.

Irta: **Móricz Pál.**

Még csak a híre van meg a debreceni egyetemnek, de azért a legkifejezettebb és kifejtettebb magyar diák-élet őstanyája mégis a debreceni kollégium. — A debreceni kollégium multja, hagyományai több századosok. Németország, Anglia öreg egyetemeit sugározza körül olyan meleg fény, a minő a debreceni kollégium ódon erős homlokfalán az ólomkarikás üvegablakokból kispislog. Galambok fészkelnek az öreg iskola ház padlásán; sőt nem pusztultak ki mágyikás Hatvani professzor fekete csókái és varjai sem.

A babonás híru madarak lángvörös téli alkonyon károgva kerengenek az óriás épület-tömeg fölött. Boltíves szobácskák ablakán kivillog mécsfény. Századok óta újra meg újra ifju erős diák-nemzedékek támadnak itt. A Felső-Tisza berkeiből, országnagy Bihar és a szöke Szilágy erdős, szőlőtőkés hegyhátairól, merről Szabolcs nyárfái suhognak, a Hajduság, a Kunság széles alföldi síkjairól hamvas arccal, lángoló szemmel ide sereglenek a színmagyar ifjak.

Bocskai, Bethlen, a Rákócziak hadinépének leszármazói e kollégiumban öltik föl a tudás vértjét. Bizodalommal, hittel jönnek ide az ifjak a régi nemesi kuriából, tiszteletreméltó papés tanítóhajlékból, mestergerendás fehér gazdaházból.

A kész férfivá fejlődő ifjak derüje kedve századok óta melegíti a főiskola zugolyait. — Hamvas fiatalok az arcok, a lelkek, de a történelmi mult sárga pergamentjei, kongós öreg tölgylépcsői saját külön öntudattal és virtusokkal varázsolják körül a debreceni diákokot, aki az élet küzdeleibe kiszármazva aggastyánkorban is hü marad az öreg kollégiumhoz. Nem selyemkesztjüs ifjakat nevel ez az iskola. Diáki köztársaságában egyenlőség, testvériség uralkodik. Ötletes, szilaj jókedv, tudásvágy jellemzik a debreceni diákokot. Találón illik rájuk a régi diák dal:

Mikor Wittenbergának
Kapuját döngetem,
A rektor magnifikus
Azt mondja énnékem:
Hej! domine spektabilis!
Átszik, hogy kend magyar.
Ugy döngeti, bongati kongati ezt a kaput
Mint a jeges zivatar.

A debreceni kollégiumban ma is az első diák a szenior. Utána az esküdt-felügyelő diákok következnek, kevésbé tekintélyesek, de a vezető, belső emberekhez tartoznak még a skribák is. Ők kapják a legációk legjavát, miként-hogy hajdanta a tüzoltó makhinisták és a kántus tagjai is elsőbbségben részesültek a szent ünnepi követség kiválasztásánál. Az ilyen elekciókon a csikóbőrös kulacsot is körben járatták tiszteletes szenior uraimék. Némelykor igazi —

egyezséget kötöttek az ünnepi követségek cserberelésében. Bár olyik-olyik falusi szent gyülekezetnek veszekedett volt a híre, legátus mindenhová jutott. Ha a teológus atyafiak és jogász urfiak előkelő rendjéből nem került vállalkozó, a prepák (tanító-jelöltek), baglyok és véresék (elsőbb gimnazisták) közhadnépe — jó multság reményében — kapható volt a néhány pengőforintos legációkra is. Ilyenkor a hetedik vármegye eldugott faluja sem volt távol a leginkább az apostolok lován kutnyagoló debreceni diáknak.

Ezenmester Kovács Miska teológus atyánkita, aki fanyelű licskájával szobrokat farigcsált, sőt a (bugyból) (diák kenyér) is gyurkált, Sámson választottal egációul. Sámson a jobb legációk közé tartozik. Debrecenhez közel van. Homokján kitünő bor terem. Népe jómódu. Nemes urai, a nyakas kálvinista Budaháziak és Bigék szerették a mulatságot. A sámsoni kuriák kisasszonykái meg éppen szemrevaló, bájos virágszálak voltak. Sámsonban lakozott ama tréfás jogazda Bagoly uram is, aki az igerhirdető ünnepi követekeket mindig a szerint szokta jutalmazni, a hogy tréfás kérdéseire és ötleteire visszavágot a diák.

— Szervusz ünnep! — Kovács Miskát az első tisztelgésnél e furcsa szóval köszöntötte Bagoly uram.

— Alázatos szolgálja tiz forint! — felelte vissza Miska, akinek Bagoly ur mindjárt a markába is nyomta a tiz forintot.

Női kelengyékét, bluzokat, csipkét, függönyt

legszebben fest, tisztít, mos és vasal

HRABÉCZY Első Debreczeni Gőzmosó, vegytisztító és Ruhafestő Gyár r.-t.

Gyár és központi iroda: Széchenyi-utcza 42. szám. Telefon: 323. szám

Fiókok: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. II. Telefon 578.

Felvételi telen: Piac-u. 22. (Glück férfidivat üzlet)

Méltánytalanság lenne, hogyha most, amikor beteljesedett a legnagyobb kívánságunk, a mikor elértük azt, hogy a harmadik egyetemet megkaptuk — ha meg nem emlékeznénk azoktól, akiknek köszönhetjük tulajdonképpen Debrecen győzelmét. Minden kicsinyes pártpolitikai szempontok nélkül, egyedül városunk érdekeit nézve, meg kell hajtánunk zászlónkat azok előtt, akik részesei voltak a nagy munkának, akikre úgy kell tekinteni az utókornak, mint azokra akik Nagy-Debrecen eszméjében emberfeletti erővel hordták össze a legsúlyosabb alapköveket.

Neveket talán felesleges is említeni. Hiszen azok a férfiak, akik oly szépen munkálkodtak csendben, sokkal szerényebbek, sem hogy a nyilvánosság előtt kérjenek részt abból a nagy dicsőségből, amely most általuk érte Debrecen városát. Mi meg nagyon jól ösmerjük őket és csendes munkásságukat annál bensőségesebben hálátét szívvel méltányoljuk.

Még egyszer meghajtjuk párt és felekezeti különbség nélkül a lobogónkat a Nagy-Debrecen eszméjének apostolai előtt, akik egy néhány év alatt egy egészen emberöltő munkás tervet hajtottak keresztül.

Olyan őszinte szívvel fakad ez az üdvözet, mint amilyen nagy az irántuk érzett hála: most amikor megkaptuk az egyetemet, amikor megtettük a legnagyobb és legelhatározóbb lépést Nagy-Debrecen felé!

Teremje meg az ő nemes munkásságuk ezután is a maga nemes gyümölcsét, ép úgy mint most!

Adja Isten, hogy úgy legyen!

A KÉPVISELŐHÁZ ULÉSE.

Nem sokat használt a tegnapi névsor olvasás, mert ma éppen oly kevés képviselő volt az ülésteremben, és a folyosón, mint tegnap. A véderőjavaslat volt napirenden. Kun Béla a Justh-párt szónoka beszélt ki az egész ülést.

Először az általános választójog kérdésével foglalkozott és kifejtette, hogy a jelenlegi zavaros állapotoknak egyedüli orvosszere az ál-

talános választói jog alapján megreformálandó parlamentárizmus.

Beszédének másik részében a véderőjavaslatok nemzetietlen intézkedéseit bírálta. Megemlítette azt is, hogy még a munkapártól is hevesen támadták a véderőjavaslatokat. Kíváncsian kérdezték a közbekiáltók, hogy ki volt ez a bátor munkapárti. Kun Béla nagy derűség közben kijelentette: Farkas Pál. Csak ekkor tudódott ki, hogy a képviselőház naplójában hiba történt, mert Benedek János legutóbbi beszédének egy részébe nyomdhiba folytán az csuszott bele, hogy ezt a beszédet Farkas Pál mondotta. — A hiba leplezése nagy derűtséget keltett.

A DELEGÁCIÓK ÖSSZEHÍVÁSA.

A hivatalos lap mai száma közli azokat a királyi kéziratokat, amelyek a delegáció összehívására vonatkoznak. Az első kézirat, amely gr. Aehrenthalhoz van címezve, tudatja a külügyminiszterrel, hogy öfelsége az 1867. évi XII. magyar és a megfelelő osztrák törvény alapján a közös ügyek tárgyalására hivatott bizottságokat december 28-ra Bécs egybehívta.

A második kézirat a magyar miniszterelnökhöz van intézve és ugyanezt tartalmazza, azzal a hozzáadással, hogy a miniszterelnök a magyar országgyűlés bizottsága tagjainak egybehívásáról intézkedjék.

A harmadik kézirat az osztrák miniszterelnökhöz szól és teljesen azonos a magyar miniszterelnökhöz intézett kézirat tartalmával.

A magyar országgyűlés delegációjának megválasztása iránt nem kel lintekezni, mert az az ülészak, amelynek folyamán a legutóbbi delegációt megválasztották, még most sem ért véget és így a hárszabályoknak a koalíció alatt gyakorolt értelmezése szerint új delegátusok választására nem kerül a sor.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz a

Ma már izletes, rendes a konviktusi-koszt, hanem amikor még Kágyiné asszony főzte az ebédet!... Abból az időből maradt fen:

eLncse, borsó, kása
Diák táplálása...

Ez, fájdalom, nemcsak vers volt, de igaz is volt. Mindamellettt akkor sem került az öreg kollégiumban gyomorhajos diák, ha mindjárt zszusokos is volt a lencse. Akinek nem izlett, odébb tolta a bögrét, a diákasztalról ugyan nem jutott maradék étel a jó Kágyiné asszony házimalacainak.

A coetus volt, ma is az a kollégiumban a diaktanya. Fehérmészelt szobák, jól megfarigcsált asztalokkal. Vaságuk szalmaszákkal és a hazulról hozott ágylébeli cókmoikkal béleelve. — Lada, faszékek, mosdótál, vaskályha egészítettek ki a diák-otthon berendezését eseten mázos korsókkal. Ma is így fest körülbelül a coetus.

De hát még mikor — mondjuk — az ezer-nyolcszázhatvanas években állott a kunyhósor is? Ezekben laktak az esküdt-diákok. Három lépés megvolt egy szobának a — hossza. A mai coetusoknak szárnyas nagy az ablakuk. A kollégium első, második emeleti szárnyait lakják a diákok. A keleti szárnyon a «miveletlen népek, a — prepák» tanyáznak a baglyokkal. a nyugati szárnyon az öreg diákok, teológusok és jogászok képviselik a — nyugati civilizációt. Nevezetesebb coetusaik a Hungária, Dácia, Békés, Grand Hotel, Konkordia és Pannonia. A Pannonia a kollégiumban a mágnáskaszinó és kiválasztott hajlék, melynek hírnevét, történetét afféle Csittvári-kronikaszerű följegyzésekben évről-évre örökítik a coetusbeli ifjak. Ennek a coetus-nak még a régi makhinista-világba visszamenően olyan nagy a tekintélye,

hogy akik már törzslakói nem lehetnek, legalább törzsvendégei igyekeznek lenni a nagyhirű diákszobának, ahol annakidején gyertyaláng pislogó fényénél jérceként kotyogó kulacs sesterkái nedűje mellett Szabolcska Mihály, vagy a hogy még akkor mondták és írták — Kahály ur is sűrűn népszerűsítette versbefoglalt «Baka bibliáját».

Bánki bácsi idejében, aki a leghíresebb debreceni diákkorcsmáros volt, Papp Gyurka, Lisztes bácsi. Szabó néniel együtt; — egy kis peták volt az a dag korbász és kenyér jára. A kis peták tizenhárom krajcárt tett ki. Enek-szós temetésért fizették. A prédikációsért már a nagy peták járt ki legalább is tizenhét krajcárt fizettek kegyes utolsó szolgálatért.

— Megiszunka még egy kancsóval, lellem öcsém. — Bánki bácsinak ez volt a kedves szavajárása, diák uraimékhoz. Kis kancsóknban — oroszokban mérte az ordas sesterkétit. Szomjastorku diákok akárhányszor nótázással fizettek a bánatszalasztó nemes i'a'ért. Bánki bácsi három szép lányát is diákok, végzett kollégysták, vették nőül. Jó magyar diákok voltak a Bánki vök: — Both, Beke és Bikki.

A debreceni diákok Máramarostól le a Bán-sággig tizennégy-husz vármegyében megfordultak, mint legátusok. A debreceni szuplikáns diákok meg, mikor adományt gyűjtöttek, a kollégium részére, bekalandozták széles Magyarországot. A legujabb nótákat, a legzamatosabb tréfákat a debreceni diákok hordták szét, mikor még nem zakatolt mindenfelé a vasut és nem repkedtek uton, utfélen az újságyomtatványok. Az ottományi «Gyilkos csárdánál» debreceni diákok emelték át a pántlikás, kendős vőfélypálcákkal körülugdosott kocsiderékből a mi-hályfalvai szép virágszál menyasszonyt. Még

A helyzet.

Bomladozik a dicső munkapárt.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Csunga és kedvetlen mostanában a hangulat a politikai világban. Az a nagy és hangos elbizakodottság, melylyel a munkapárt még nemrégiben is a jövőbe nézett, egészen eloszlott s rezignált közönyösségnek adott helyet. A párt vezető emberei is közkatonái is tisztában vannak azzal, hogy olyan uton baktafiak, melynek nincsen vége. Egészen az utolsó időkig reménykedtek abban, hogy valami békés megegyezés mégis lehetséges lesz s ott maradnak a hatalom verőfényében, ahová csak olyan kevés-ei ezelőtt kerültek. De minden jel, amely a szemükbe ötlök, a pusztulást hirdeti.

Hogy áll a kormány? Olyan javaslatot forszíroz, mely a parlamentben kivihetetlen, az országban népszerűtlen s azoknak sem kell, a kik betérjesztették. A munkapárt maga is tisztában van ezzel s keresi a tisztességes megalakulás föltételeit. De Khuen semmiről sem akar tudni. Nem bírja az alapot megjelölni, amelyre optimizmusát támasztja, azonban nem is enged ebből. Két hét előtt itt hagyta vezetés és biztatás nélkül pártját, mely most fejtellenül és desperát kedvben hallja a Semmeringen üdülő vezéréről érkező híreket. A miniszterelnök egyáltalán semmi tárgyalásba a véderőreform kérdésében nem bocsátkozik. Az az álláspontja, hogy minden purparlé fölösleges. Ott a javaslat a Ház előtt: arra való a többség, hogy törvényerőre emelje. Ami változtatni való van rajta, azt a részletes tárgyalás során a kormány majd uggyis megcsinálja. De egyelőre nincs abból semmi elvenni valója, sem ahhoz hozzátenni valója.

Lehet, hogy Khuen külön taktikája, hogy felfogásáról ezeket a híreket terjeszti, de a munkapárt készpénznek veszi s kétségbeesetten látja, hogy a pusztulásba viszi a miniszterelnök elszántsága. Hangos szó nem igen esik ezekről a kérdésekről magában a pártban, mert annyi itt az intrika, hogy nagyon kevés ember van, aki bizalommal mer lenni a másikhoz s nagyon kevés az is, akihez bizalommal vanna. De a szomorú többség minden mozdulatán meglátszik, hogy menekülni szeretne. Az a felfo-

sikoltani sem ért rá a fiatal leányasszony, mert lecsókolta a száját a vakmerő diák, miközben a falusi násznép a csárdában kortyngott. Az asszony nép kiáltásaira nosza lett is nagy dobogás és ordítás. Kocsira, lóra és fokosra kaptak a lakodalmas falusiak. A névnaposkedvű diákok, mikor látták, hogy nem kaphatnak egéruat, — a drága teherrel megállították kocsijukat, és mert az eresztahajamtól sem riadt vissza, — soha a debreceni diák, kiszédtek a löcsöt, a sallangóról leakasztották a vasvillát, úgy várták készen az üldözőket. Szerencsére az egyik népszerű éremjéni földbirtokos diákfia fölsimert egy pár jó módu érmihályfalvai gazdát s őket megelőzve kiáltotta nekik:

— Atyafiak, hiszen csak meg akartuk tréfalni kigyulmeteket. Eléb akartuk hazavinni a menyasszonyt, de ha már utólérték a kocsinkat, vegyék át a drága portékát. Máskor jobban vigyázzanak rá, mert nem mindenki utonjáró debreceni diák lám...

— Az ám! Hogy a tatár vigye el diák-uraimékat, — le'eték morcosan az ösmerős mi-hályfalvai gazdák.

Csupán a szép menyasszony nézett haragosan vissza a kocsiról. Még sokáig száján égett égett a vakmerő debreceni diák csókja...

Változhatott, mert változott is az idő, mágyilkás Hatvani professzor fekete csókái és var-Hjai — lángvörös téli alkonyokon — nem hiába keresik fel az öreg kollégium nagy épülettöme-gét. Itt még élnek a régibb magyar diáki hagyományok. Hiába ölt modern köntöst magára a fiatalság, itten ma is sok diáknak «fesztik agyát karakán ideák». Az öklömnji kis dár-dás is büszke rá, hogy ő — debreceni diák.

gás, hogy Khuen tulságosan nagyuri könnyedséggel gondolkozik azokról a kérdésekről, melyek a párt életérdekeit jelentik s boldogan fogadnának valami olyan fordulatot, mely a helyzetnek konciliáns módon való megoldását lehetségessé tenné. Azt tudjuk, hogy a véderőjavaslatot se erőszakkal nem lehet megszavaztatni, se a türelem és a kivárás politikája nem lehet itt eredményes. S nyitott szemmel látva a súlyos krízist, mely előtt a párt áll, elkeseredett csöndben várják, hogy nem hoz-e valamit a jó szerencse?

A tanítók helyzete.

Mi lesz a tanítók fizetésével?

Az állami hivatalnokok fizetésének javításával és az e kérdésben tett kormánynyilatkozatokkal a legaktuálisabbán lépett homlokterbe a tanítók régi ügye.

Már régen úgy volt, hogy «quem dii oderrunt, paedagogem fecerunt» (akit az Istenek gyűlölnék, tanítónak teszik); de soha sem volt ez jogosabb, mintha most mondjuk, ebben a drága, nyomorgó világban, amikor mindenki keves a fizetése, de legkevésbé a tanítónak. Nagyon helyesen, nagyon okosan teszik a tanítók, ha érdekeik mellett erősen és egységesen talpra állanak.

Mert itt nem az a helyzet, hogy a tanítóságnak az általános fizetésjavítás nagy osztogatásából valamit ki kell csikarni, hanem a tanítóságnak oly nyomorult sorsa van, hogy szinte muszáj akcióba lépnie. A tanítósággal szemben mutatkozó régi szükkeblőség nemcsak mint kiáltó szociális igazságtalanság foroghat szóban, hanem kulturszempontról is oktalanság. Mert ugyan a kulturának mekkora terjesztését várhatjuk attól, aki nemcsak anyagi gondokkal küzd, hanem valósággal éhez. Nagyszerű nemzetetésítő kulturmissziót várunk a tanítótól s emellett nyomorogni hagyjuk.

Szó sincs róla, nem mostani, a napi drágasággal előálló bajokról van itt szó. Századok óta, mióta egy-két lélekben nemes, az embernevelésre magát hivatottnak érző ember tanítani kezdett és ezt kenyérkeresetté fejlesztette, — az emberiség rosszul bánt a tanítóval s még ha munkáját értékelte is, nem fizette meg.

Meg vagyunk azonban győződve arról, hogy ahogy van, úgy nem maradhat. Ha egyrésztől szeretnők, hogy a jobb elem, kiválóság és lelkesség sorakozzék a tanítói pályára, másrésztől meg kell adnunk a pályának tisztességét, az életgondoktól való mentességét, becsületét, a tanítóság régi — és nem is tuhhajtott — kívánságát.

A közvélemény mindig lelkesen és szeretettel támogatta a tanítók ügyét és mi ennek a rokonérzésnek vagyunk őszinte tolmácsolói.

Legrégibb, legelőkelőbb márka

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTD.

Cognac

BUDAFOK

Az összes bel- és külföldi kiállításokon, legutóbb „TURIN“-ban kizárólag díszoklevéllel kitüntetve. **Mindenütt kapható!**

A háboru.

A legvéresebb ütközet.

Páris, december 14. Egyenesen Benghaziból küldött távirat jelenti, hogy a legutolsó ütközet a legvéresebb volt a háboru kitörése óta. Vasárnap reggel kezdődött a csata és hétfőn késő estig tartott. Ember ember ellen harcolt szorongalással s olyan elkeseredett volt a küzdelem, hogy úgy látszott, mintha ez volna a végső leszámolás és elevenen senki sem marad. Az olasz gyalogság halálmegvetéssel vetette magát a török és arab lovasokra. Mint vérengző vadállatok viaskodtak egymással s úgy üvöltöttek, mint vérszomjas ragadozók. Hétfőn este a végső kimerültségtől lihegve, félbenmaradt a csata. Az olaszok megtartották hadállásaikat, de üldözésre nem is gondolhattak, hiszen a katonák már vonszolni sem tudták tagjaikat.

Hajza a török hadihajók után.

Róma, december 14. A Piemonte olasz cirkáló, amely a vöröstengeri flottához tartozik, a szuezi kikötőben öt török hadihajót és szállítóegységet látott. Az olasz parancsnok erre felszólította a kikötő hatóságát, hogy huszonnégy órában belül vagy utasítsa ki a török hajókat, vagy szereltesse le azokat, különben olasz hadihajók megszóljaltatják ágyúikat.

A megsebesült francia hírlapíró.

Róma, december 14. Jean Carré francia harctéri tudósító, akit Tripolisban a bennszülöttek orozva megtámadtak és súlyosan megsebesítettek, felgyógyult s tegnap ideérkezett Tripolisból. A vasútállomáson nagy közönség lelkesen üdvözölte a francia hírlapírót.

SZÍNHÁZ.

1911. december 14-én, csütörtökön:

ÁRTATLAN ZSUZSI.

Operette 3 felvonásban.

1911. december 15-én, pénteken:

PAPA.

Vigjáték.

Ártatlan Zsuzsi. Az «Ártatlan Zsuzsi» és «Kis gróf» operettek foglalták le állandóan a közönség érdeklődését. Mindkét operett minden alkalommal telt házat vonz. Ma este az «Ártatlan Zsuzsi» operett kerül színpadra. Ez előadásán a címszerepet Belezna Margit fogja játszani, ki e szerepet az első előadásán játszotta.

Papa. Amilyen gazdag termést hozott az idei szezon az operett-irodalom terén, éppen olyan kevésbé tud népszerűsége szert tenni a prózai műveknek ujdonsága. Kétségkívül a legutóbbiak között első helyet biztosította magának a Papa című vigjáték, melyet franciából Molnár Ferencz ültetett át magyarra. A kiválóan szellemes és ötletes vigjáték Debreczenben is kiváltja azt a hatást, melyet Budapesten a Vigszínházban ért el. A kiváló ujdonságot Zilahy Gyula rendezte, ki maga is szerepet vállalt a kiváló szereposztásban. Kivüle még jó szerepekhez jutottak T. Csige Böske, Bérczi Ernő, Vajda Ilonka, Tordai Erzsébet, Ligeti Lajos, Dési Alfréd. A kiváló ujdonságnak pénteken lesz a bemutató előadása, mely iránt nagy érdeklődést tanúsít a közönség. Az érdekes előadásra jegyeket előre árusít a színházi pénztár.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal, 3 órai kezdettel a Betyár kendője című kitűnő népszínmű kerül színpadra.

Kis gróf. Vasárnap este rendezés helyárakkal a Kis gróf operett kerül színpadra. Páholyokra és jobb támlásszerekre már most fogad el előjegyzést a színházi pénztár.

Félmillió sikkasztó halála Budapesten.

Érdekes bűnügy.

Fővárosi tudósítónk jelenti: A Hungária-szállóban néhány hét előtt egy elegáns német ur bérelt szobát. Az idegen, aki hét finom és drága bőröndöt hozott magával, drága szobát kért. A bejelentő lapra ezeket az adatokat írta: Willy Wender, 34 éves római katolikus, nőtelen, kereskedő Milánóból. Rövid ideig lakhatott csak a szállóban, mert súlyosan megbetegedett. A Hungária igazgatójának ajánlatára a Liget-szanatóriumba vétette fel magát.

A beteg ember három nap mulva meghalt a szanatóriumban. Az intézet igazgatója, miután azt hitte, hogy Wender olasz ember, azonnal értesítette a budapesti olasz főkonzulátust a halálesetről. A konzulátus kiküldött tisztviselőjének utasítására a szanatórium táviratilag értesítette a milánói polgármestert, de onnan az a válasz jött, hogy Willy Wender nevű embert Milánóban nem ismernek.

A halottat ércokorsóba tették, mert arra is gondoltak, hogy esetleg exhumálásra kerülhet sor. Egyben pedig lelkiismeretes gondossággal feltárolták Wender holmiját.

A szanatórium portása a halott holmijának vizsgálása közben sok olasz és német bankjegyet talált. A lírák és márkák összege 18.000 koronát tett ki. Ezt az összeget a VI. ker. járásbíró, mint hagyatéki bíróság a VI. ker. előjárósággal lefoglaltatta. Szabó előjárósági tisztviselő fogatosította a foglalást és a 18.000 koronát bírói letétbe helyezte.

Willy Wendert eltemették Budapesten. A temetés után néhány nap mulva egy milánói ügyvéd és egy rendkívül szép, sűrűn lefátyolozott hölgy érkeztek Budapestre. Izgatottan érdeklődtek a hagyatéki iránt. Az ügyvéd Wender hátrahagyott irataiból kikereste azokat a leveleket, amelyek a titokzatos hölgytől származnak. A fátyolos hölgy, akit az ügyvéd bárónőnek szólított, barátnője volt a hirtelen elhalt urnak. Nagy oka volt rá, hogy diszkrét leveleit visszaszerezhesse, nehogy a hagyatéki eljárás során esetleg idegen kezébe kerüljön féltve őrzött titka.

Alig távozott el a szanatóriumból az ügyvéd és az izgatott hölgy, automobilon egy elegáns ur érkezett a szanatórium elé. Jünkers crefeld igyáros fiának mutatta be magát és tudatta a szanatórium személyzetével, hogy Willy Wender hamis nevet használt, mert Walter Winkes az igazi neve. Jünkers elárulta azt is, hogy Winkes egy német gyár milánói telepének volt a cégvezetője. Meghatalmazása volt arra, hogy naponként 60.000 lírát vehessen fel Milánó egyik legnagyobb bankjában a cég nevében.

Ezzel a bizalommal Winkes rutul visszalépett, amennyiben csaknem félmillió lírát sikkasztott a német cég kárára.

Kiderült az is, hogy Winkes nem olasz, hanem német származású ember, nagy fizetése volt Milánóban, de mindent elköltött finom nagystilű barátnőjére, akinek tékozlásait ismerik Milánóban. A félmillió sikkasztó az utolsó milánói tartózkodásának utolsó három napján összesen 180.000 lírát vett fel. Hogy ezt a nagy összeget hova tette, azt most még nem lehet

Megérkeztek a Karácsonyi és Újévi ujdonságok!
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzletébe Szent-Anna-u. 1. sz.

4
tudni. A 180.000 lirából csak egy tizedrészt találtak nála.

A rendkívül titokzatos hagyatéki ügy budapest igondnokául dr. Fehér ügyvédet neveztek ki.

Véres családi dráma Hajdusámsonban.

Lelőtte az apa a fiát.

Véres családi dráma játszódott le Hajdusámsonban. Dalmi János községi csősz állandóan rossz viszonyban élt a feleségével. Napirenden volt a házastársak között a civakodás és perpatvar.

Véres vége lett azután ma a házastársak viszályának. Az apai házhoz ugyanis tegnap jött haza Dalmi Sándor 26 éves legény. A fiúnak nagyon rosszul esett látni azt, hogy milyen rossz viszonyban élnek egymással a szülei. Ma reggel is veszekedésre ébredt a Dalmi-család. Sándor az anyjának fogta a pártját. Az apát ez nagyon elkésértette.

— Na ezt megbánod adta kölyke!
Lekapta szó nélkül a falon függő csősz-karabélyt és a fiura sütötte. Az anya rémes sikoltással szaladt közéjük, de a véres tettet már nem akadályozhatta meg.

Dalmi Sándor elterült a földön, ahol csakhamar hatalmas vértöcsa képződött körülötte. A sámsoni tiszti orvos bekötözte a Dalmi Sándor sebeit, akik ezután beszállítottak a debreczeni kórházba.

Szerencse, hogy a csősz-karabély csak sőrétre volt megtöltve. A fiu állapota azért súlyos. A sörétek jobb oldalát és jobb kezét sértették meg. Valószínű, hogy gondos ápolással meglehetősen menteni az életnek.

Szintelen riportok.

Karácsony előtt.

— Családi jelenet. —

Az asszony: (A férjéhez) Fiam, tegye le azt az újságot, szeretnék magával beszélni.

A férj: (Föl sem tekint.) A pénztárcám ott van az íróasztalomon.

Az asszony: Ne legyen kiállhatatlan. Azt hiszi, hogy én nem is tudok másról beszélni, csak pénzről?

A férj: Hát nem pénzről van szó? (Derült arccal feltékel.) Hát mit akar mondani, édesem?

Az asszony: Jóformán semmit. De nem tudom kívánni, amíg elolvassa a lapot. Olyan rossz hallgatni. Beszélgetni akarok.

A férj: Kezdje el drágám.
Az asszony: (A rendes hangján kitör.) Hát neked nincs semmi mondani valód?

A férj: Ja, így vagyunk? ... Ott van a tárcám. Már mondtam, vegyen ki, amennyit akar.

Az asszony: Fűtyülök a tárcádra. Ha én pénzt akarok kivenni, ahhoz nem kell a te engedélyed. Azért se veszek ki, ha mondd. Én azért is kivettem már, amikor nem mondtad. Nekem nem kell pénz.

A férj: Hát mi kell?
Az asszony: Gyöngédség kell. Figyelem kell.
A férj: Vihart érzek.

Az asszony: Hát rosszul érzed. Epp az a borzasztó, hogy te soha sem tudod megérteni és megérezni, hogy mikor lehetnél hozzám áldozatok nélkül gyöngéd és figyelmes.

A férj: Mit akarsz? Mi volna az a gyöngédség?

Az asszony: Ha most szépen megbeszélünk, hogy milyen ajándékot fogsz venni karácsonyra.

A férj: Ezt te gyöngédségnek nevezed? Én számárágnak évezem.

Az asszony: Mert te egy brutális ember vagy.

A férj: De kérlek, csak nem fogok már most azon tűnődni, hogy mit vegyek neked karácsonyra?

Az asszony: Pedig már elkezdhetéd. Mert ha azt hiszed, hogy nekem mindegy, hogy mit veszel, hát nagyon tévedsz. Azért szóltam, hogy ne add ki bolondságokra a pénzed.

A férj: Ezt nevezik gyöngédségnek?
Az asszony: Ezt. De ezt te nem érted. Te majd karácsony estéjén rohansz az üzletekbe, hogy kutyafuttában valamit összevásárolj. És azt hiszed, hogy én majd boldog leszek. De azt megmondom, nekem virág nem kell, cukor nem kell, kalap nem kell...

A férj: Hát mi kell?
Az asszony: (Maga elé bámul.) Ha én azt tudnám!

(Gondolkoznak.)

A kis csavargó.

Az apja eladta egy fölliter pálinkáért a kóbor cigányoknak

— Jelenet a rendőrségen. —

Érdekes jelenet játszódott le ma este a debreceni rendőrség komor felvételi szobájában. Ott ült teljes hivatalos komolysággal éppen egy nagy kta-csomó fölébe hajolva Mile Pál az ügyeletes rendőrkapitány, amikor beállit hozzá egy közrendőr, miután hivatalos komolysággal gallérjánál fogva cipelve egy kis, sovány, csenevész fiut.

— Kapitány urnak jelentem alásan: behoztam ezt a fiut. Csavargásban találtam a nagy-állomásnál. Ezennel előállítom.

A kis fiu pityeregve huzódik meg a sarokba. Ugy látszik, hogy nincs igénye ez az egész dolog.

Mile Pál, aki különben elég szigorú az elébe kerülő delikvenssekkel szemben, megszanja anyomorult teremtést és szelíden faggatja:

— Hát osztán, hogy hívnak?

— Gyuricska Mihálynak.

— Hány éves vagy?

— Tizenhárom.

— Hát az apádat, hogy hívják?

— Gyuricska Györgynek.

— Mi az apád foglalkozása?

— Csavarog és pálinkát iszik egész nap.

Csak este kerül haza. A bátyám tartott engem és anyámat.

— Hát a bátyádat hogy hívják?

— Az is Gyuricska György.

— Mi a foglalkozása?

— Kocsis.

— Tudod, hogy hol laktok?

— Nyiregyházán, a templomtól nem messze.

— Hogy kerültél ide?

— Az állomásnál fogott el ez a rendőr ur. Mert úgy történt a dolog, tetszik tudni, hogy az apám nagyon szereti a pálinkát. Tegnapelőtt egy fölliter pálinkáért eladott a kóbor cigányoknak. Én azonban nem akartam a cigányokkal menni. A csendőrökhöz szaladtam, a kik aztán hazavittek az édesapámhoz. Annylra megharagudott ezért reám, hogy világgá kergetett. Én el is mentem. Gyalog indultam utnak Nyiregyházáról Debrecenbe. Felkészedtem egy kocsira. Azon jöttem idáig.

Egyre jobban neki batorodott a kis csavargó. Elmondta az egész siralmas kálváriáját. Hogy verték, koplaltatták. Hogy bánik rézszege apja a családjával.

Mile Pálnak megesik a szive a szerencsétlen kis csavargón. Beutalja ugyan a fogházba, de előbb megkérdezi tőle:

— Hát aztán mikor ettél utoljára?

— Nem régen.

— Mit ettél?

— Egy kis kenyeret.

A jószívű Mile rendőrkapitány jó, puha fehér cipőt és szalonnát keres elő, vacsorájának a maradékát is odaadja a kis csavargónak.

Szerencsétlen kis teremtés! Még csak 13 éves és már is a börtön förtelmes levegőjét kell megköstölölnia.

Ez a mi korunk furcsa és szomorú humanizmusa — — — —

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

A székházépítés. A kamara költségvetése. Waggonhiány a máv-nál. Tisztviselő és telep.

A debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara 1911. évi december hó 14-én, csütörtökön délután 3 órakor székháza tanácstermében (Piacutca 69. szám) rendes közgyűlést tart, melyre a kamara tagjait tisztelettel meghívja. A közgyűlés tárgysorozatán számos fontos ügy szerepel és így előreláthatólag nagy érdeklődés mellett fog lefolyni. A kereskedelmi és iparkamara közgyűlésének a napirendje különben a következő:

Elnöki előterjesztések: A karcagi kereskedelmi kör ünnepe. A debreczeni fémipari szakiskola felügyelő-bizottsága. Az új székházépület levágott telkének városi kárpótlása. Jelentés a székházépítkezésről. A fővárosi tanácsok tagjai. A tisztviselők drágasági pótlékáról. Jelentés a folyó ügyekről.

Titkári jelentés az ügyforgalomról.

Miniszteri elintézkedések: A m. a. v. vagonhiányáról. A szinszappan elnevezés jogosultsága. Allamsegélyes ügyek: Elintézkedések. Új kérelmek.

A kamara 1912. évi költségvetése.

A budapesti kereskedelmi kikötő ügye.

Szakoktatás, tanfolyamok: Szabó és cipész ipari mestertanfolyamok Budapesten. Fodrász szaktanfolyam Debreczenben.

A debreczeni máv. gépjavitó műhely tisztviselőinek és munkásainak kérelme munkástelep létesítése ügyében.

Az iparfelügyelő hivatal telefonja.

Társkamarak megkeresései: Az építőipari követelések biztosítása. Az aradi és a besztecebányai kamara megkeresése. Karácsony és úrvévi előtti vasárnapok munkaszünetének felfüggesztése.

Vásárok, vámok és helypénzek: Balkány község vásár áthelyezése. Vásári visszaélések tKapnikbányán. Szabolcs vm. közutainak vámengedélye. Nagybánya kövezetvámja.

Hajdúvármegye kéményseprő szabályrendelete.

Ipar és kereskedelmi jogi vélemények: Tanoncidő szerződés szerű tartamának meghoszábitása. Hentesárugyár telepengedélyhez kötése. Tanoncoknak tanszerekkel ellátása. Vegyeskereskedők lőfegyver és lőszer árusítása. Kalaposok sapka árusítása. Kézizálogizletti ügyek. Végeladások engedélyezése. Végeladási kihágások.

Kérelmek kamarai segély iránt: «A munkanélküliség elleni küzdelem magyarországi egyesülete» kérelme a tagok sorába való belépés iránt. A szőlőlakatosok és építőiparosok továbbképző tanfolyama segély iránti kérelme. Indítványok.

UJDONSÁGOK

A NYOMOR.

(Téli kép az utcáról.)

A gyárakban pihenőt dudáltak, a templomokban deit harangoztak, az épülő házakon a kőművesek letették a szerszámot. Egy szegény ember hazafelé loholt, hogy megegye a kiadós krumpli levesét és a mindennapi főzelékét feltétellel.

Amikor befordult az utcájába, egyszerre egy kis leányka szegődött mellé. A kis leány szőke volt és sápadt. Volt rajta valmi kopott kabátocska, a fején egy kis «berlini» kendő. Mündössze nyolc, kilenc éves lehetett.

— Bácsi kérem... — szólította meg félénken, de elszántan a szegény hivatalnok embert. Az megállt, és gondolataiból kikököntve, szórakozottan nézett a leánykára.

— Mit akarsz?

— Kérem szépen... — kezdte a leányka lihegve, — tessék egy kis pénzt adni...

— Pénzt? — csodálkozott a megállított ember, — minek az neked kis leány?

— Elvesztettem... a pénzem elvesztettem, — nyöszörgött vérmérséklettel hangon — és most otthon nagyon kikapok.

— Kítől kapsz ki?

— Az apámtól...

— Mennyit veszteitél el?

— Negyven krajcárt... Ebédet kellett volna vinni... És most nagyon kikapok.

A kis leány csakugyan egy kis bádög lábost hurcolt a kabátjára alatt.

A megállított ember sietett, aztán meg egyéb gondja is volt, minthogy ezt a kis lányt tovább vallassa. Elővette az erszényét és krajcárokat keresgélte benne.

— Nagyon kikapok... Az apám megver... Ebédet kellene vinni.

A szegény ember kapirgálta a krajcárjait. Egy, kettő, három, öt, nyolc...

Itt már meg akart állni.

— És az anyám is meghalt! — szolt és szeme az adakozó kezére tapadt.

... Kilenc, tíz. Folytatta az ember a krajcárok összeszedését. És a pénzt oda adta Cernácskának, aki mohón kapott utána.

Cernácska a kapott pénzzel sietve távozott és már a következő saroknál megint megállított egy siető embert.

— Kérem szépen, tessék egy kis pénzt adni. Ebédet kellett volna vinni és most nagyon kikapok....

— **Szabad Iskola.** Ma, csütörtökön, dec. 14-én Nyáry Béla ref. főgimnáziumi tanár tart előadást a rádiumról és az anyag szerekezetéről. Az előadás részlete: A radioaktív testeknél tapasztalható anyagfakulás. Az elektromosságnak és az anyag szerekezetének legújabb elmélete. Az érdekes, ingyenes fizikai előadás, mely a közönség becses érdeklődésére méltán tarthat igényt, este hat órakor az ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1—c. II. em.) kezdődik. s minden felnőttest szívesen lát rajta a Szabad Iskola vezetősége.

— **Állami tisztviselők a Házban.** Az elmúlt vasárnap tartották az állami tisztviselők nagygyűlésüket, amelyen elhatározták, hogy sérelmeik orvoslására küldöttségileg fogják megkérni a pénzügyminisztert. A küldöttség tegnap délelőtt Benedek Sándor közigazgatási bíró és Andor Endre osztálytanácsos vezetése alatt megjelent a képviselőházban, hogy tisztelegjen a pénzügyminiszternél. Ezt megelőzően a küldöttséget gróf Batthyány Tivadar vezette az egyes politikai pártok elnökei elé. A Justh-párt elnöksége nevében Holló Lajos, a Kossuth-párt részéről Kossuth Ferencz, a munkapárt részéről báró Ghillányi Ferencz fogadta az állami tisztviselőket, akiknek mindhárom legmelegebb támogatásukat ígérték meg. A küldöttség ezután a pénzügyminiszternél akart tisztelegni, akit azonban seholy sem lehetett megtalálni. A küldöttség tagjai azt hiszik, hogy a miniszter szándékosan tagadtatta el magát.

— **A Csokonai-kör választmányi ülése.** A Csokonai-kör választmánya 1911 évi december hó 15-én, pénteken délután fél 5 órakor a Csokonai-házban ülést tart, amelynek tárgysorozata a következő: A Lőkövits-pályázat bírálata. A Kazinczy-pályázat bírálóinak megválasztása. Jelentések. Folyó ügyek.

— **A műpártoló egyesület téli kiállításának megnyitása.** A műpártoló egyesület téli kiállítását — amint már megirtuk — ma d. e. 11 órakor nyitja meg Weszprémy Zoltán volt főispán, az egyesület érdemes elnöke. A kiállítás iránt mutatkozó szokatlan érdeklődés méltó a Debreczen művészeti életében eme egyedülálló eseményhez. Debreczen művészei együtt! Ez valóban első, páratlan esemény! Szenzációsámba menő ujdonság és komoly elismerést megbiztató jövőt ígérő eredmény. A mai nap sok gyönyörűséget, kellemes szórakozást nyújt azoknak, akik a kiállítást felkeresik. A témáknak, a színhatásoknak, a hangulatoknak egész ózöne várja a műpártoló közönséget s emellett a különböző modern irányoknak s a régi csapáson haladóknak egyaránt élvezetes szemlélője lehet. Reméljük, hogy az a színvonal, amely egy elmélyedő, nyugodtan szemlélődő séta után összehatásként a lelkünkben marad, arról győző meg bennünket, hogy a fajmagyarság metropolisá nemcsak a tudományok, de a művészetek kifejlődésének is alkalmas talaja. A műpártoló egyesület ezuttal tudatja, hogy tagjai a megnyitóra belépő díjat nem fizetnek és a tagok családtagjai is kedvezményt kapnak. Nem tagoknak a belépő díj 1 korona. Az egyesület tagjai között összesen 13 képet fog kisorsolni. A sorsolás dec. 20-án közjegyzői felügyelet alatt fog történni. A sorsoláson az addig jelentkező tagok résztvesznek. Azok a tagok, akik tagsági jegyüket még nem váltották ki, a kiállítási pénztárnál vehetik át. Új tagok belépésüket Kubek Sándor gyógyszerész, egyesületi pénztárnoknál (Tisza-palota) jelentsek be.

— **Református tanítók délutánja.** A debreceni református tanítók fényes délutánja 16-ikán lesz a Royal szállodában. A műsoron a következő pompásabbnál-pompásabb számok szerepelnek: 1. Nyitány. Rácz Károly és fia zenekarától. 2. Felolvasás. Tartja: Nagy Vilmos tanítóképzőintézet tanár. 3. Kuruc-dalok. Tárगतон előadja: Farkas Miklós joghallgató. 4. Szavaltat. Előadja Thury Elemér, a debreceni színház művésze. 5. Dalok. Éneklő: Sstrelingen Annuska urleány, zongorán kíséri Jaszenovics István ur. 6. Monológ. Előadja: U. Szabó Kálmán tanítóképzőintézet növendék. Kezdeté délután 5 órakor. Belépő díj 60 fillér. Felülfizetéseket a jótékony cél érdekében köszönettel fogadjunk s hírlapilag nyugtázzunk.

— **Kétszáz gyermek felruházása.** A csüörtöki estét rendező bizottság, tegnap tartotta meg ruha-kiosztó ünnepségét a r. kath. főgimnázium toratermében. Dr Lóky Béla a rendező bizottság elnöke osztotta ki, lendületteljes beszéd kíséretében a 200 gyermek között a sok cipőt, ruhát, felöltőt stb, melyek mind a csüörtöki felolvasó estélyek jövedelméből kerültek ki. Háromszázra megy azok száma, kik ez idényben a rendező bizottság segélyét igénybe vették. Felekezeti különbségre való tekintet nélkül kaptak itt ruhát, cipőt, tandíjat azok a szegény iskolás gyermekek, kikről gondoskodni egyik nemes célja ezen a kulturát s humanizmust egyaránt szolgáló bizottságnak. A gyermekek közül egy kis leányka s egy fiú köszönték meg a sok szép, s hasznos ajándékot, mely után a szép s megható ünnepség véget ért.

— **Hajnal-Mulató.** Még csak rövid ideig látható az eddigi szezon sláger-műsora. 15-én bucsuzik Röder Mici és a Gyöngy-pár a közönségtől. Hajnal Gyula igazgató ma Pestre utazott, hogy személyesen lássa, — mint eddig is — mit hoz a debreczeni műértő közönségnek december 16-ára.

— **Tolvaj kocsis.** Nagyon szereti a bort Gyarmati József kocsislegény, habár még mindössze 15 éves. Anyjára szereti, hogy amikor bort és konyakot szállított Rosenfeld Kálmánné Hatvan-utca 56. sz. alatt lakó korcsmárosné pincéjébe, egy kis hordó bort és több szalmás üveg konyakot elcsent, A rendőrség ki nyomozta a szeszolvajt. Gyarmati Józsefet holnap kísérik át az ügyészségre.

— **Szerencsétlenség az iparvasuton.** Halálos végű szerencsétlenség történt tegnap a laposvölgyi iparvasuton, mely az avasújfalvi faváralat r.-t. tulajdona. Tegnap délután egy vonat fával, hatalmas tönkökkel megrakodva preszkedett lefelé. Utközben a két leghátul haladó kocsi fékje hirtelen felmondta a szolgálatot és Mőzesfalu alatt egy hatalmas meredeken a két kocsi kiugrott a keskeny sínekből és leborult a szakadékba. A megterhelt kocsik az egész vonatot kikököntették a sínekről s csak véletlen szerencsének köszönhető, hogy az egész vonat a rajta ülő személyzettel együtt le nem zuhant. A két lezuhant kocsi egyiken ült Köller Zsigmond erdőőr, akit a fatuskók agyonnyomtak. Borzalmasan összezuzott holttestét csak ma reggel sikerült kiszedni a tönkök alól. A vonatot vezető személyzet közül Csiki Károly mosonyvezető több helyen szenvedett súlyos sérüléseket, egy fékezőnek pedig a karja tört el. Erdekés, hogy a két lezuhant kocsin két napszámospól ah fiu is ült s a katasztrófa után ezeket nem látták seholy. Azt hitték, hogy őket is a fatuskók temették maguk alá s ezért egész éjjel fáklafénynél keresték a romok alatt. Reggelre aztán a két fiu előállott és segíteni akart az embereknek, akik őket keresték. Kiderült, hogy lezuhantak a kocsikról, de semmi bajuk nem történt, azonban idejükben hazafutottak Mőzesfaluba, ahonnan másnap mertek előjönni.

— **A bányasírban.** Egy knoxvillei bányában beomlás történt s a leomló föld és kőtömegek az akna nyílásától két mértföldnyi távolságra dolgozó kétszáznál több munkást elzárták a külvilágtól. Ezekre a szerencsétlenekre az a sors vár, hogy vagy a füstben, vagy a robbanás után keletkezett tűz lángjaiban pusztulnak el. Sűrű füstoszlopok, óriási lángnyelvek csapnak ki az aknából és megakadályozzák a mentést. A rettenetes robbanás messze területen megrázta a földet. Összesen kétszázket bányász volt lenn a bányában, akik közül mindössze három tudott idejében kimenekülni. A bányá bejáratánál több ezer főnyi kétségbeesett néptömeg jelenlétében könyörgő istentisztelet tartanak. A megmenekültek azt mondják, hogy odalent valamennyien életben vannak a bányá mélyén. A mentés munkája husz helyen folyik.

— **Abdul Hamid ékszerai.** Párisból jelentik: Abdul Hamid ex-szultán elárverezett ékszerai után befolyt összegek kiadatása ellen egy párisi nőruha-szabó, aki a háremhölgyeknek szállított ruhák után nyokvanezer frankot igényel, továbbá egy konstantinápolyi mozgófénykép-színház tulajdonosa, akinek színházát a forradalmi mozgalom után elpusztították, kifogásradalmi mozgalom alatt elpusztították, kifogással éltek. A bíróság elrendelte az árverésen befolyt összegeknek kiutalását, minthogy az kizárólag a török kormány tulajdona.

— **Gondolatok a halálról.** Most volt tizenöt esztendeje annak, hogy Nobel Alfréd, a dinamit feltalálója, a róla elnevezett díjak alapítója meghalt. Ebből az alkalomból egy német lap vélekedett a nagy emberbarát a halálról. Életének utolsó évében, amelyeket San-Remoban töltött, gyakran terelte a beszélgetést a halálra. Egy alkalommal késő ősszel sétált egy barátjával villája kertjében és egy félig nyílt rózsát talált egy rózsatőn. Könyvedén megsimogatta az elkésett virágot és így szolt barátjához:

— Ha meghalok, szeretném, ha holttestemet egy kénssavval teli retortába tennék. Abból az olajos anyagból, ami így belőlem megmaradna, minden barátomnak el lehetne küldeni egy csöppet, ősszel aztán mindenki megöntözhetne vele egy rózsatőt és ha így ősz táján rózsát látna nyílni, örömmel gondolná: «Nini, Nobel, aki a számunkra ujra kivirul.»

Egy más alkalommal, arról tréfálkozott, hogy milyen nehéz manapság az öngyilkosság. Aztán kifejtette egyik különös tervét, amelyik öngyilkossági automaták felállítására vonatkozott. Az ilyen automatát olyannak képzelte, mint az automátikus mérlegeket, ahol az ember bedobna bizonyos összeget, mire hatalmas villamos áram futna keresztül az emberen és pillanat alatt megölné, azonkívül egyuttal a rendőrséget is értesítené az öngyilkosságról.

**Legszebb Karácsonyi és Ujévi
ajándékok**
legolcsóbban vásárolható:
GASPARIK ÁDÁM
műórás és ékszerésznél
DEBRECZEN, Hunyadi-utca 12. szám

**Meteor Villamos színház
Bocskai-tér 10.**
Legkellemesebb szórakozó hely.
Debrecen város közönségének
Előadások kezdete Vasárnapokon:
3-5-ig, 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.
Hétköznapokon . . . 7-9 óráig.
9-11 „

Abbázia Szálloda
Budapest, Dohány-utca 62.
(Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan
berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg,
meleg víz.
Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzékeny
kiszolgálás.

HUNNIA

műterem képei, levelezőlapjai

szépek, olcsóak, tartósak.

Műterem: Csapó- és Piacz-utca sarok.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat minden bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

A közeledő Karácsonyi és Ujévi ünnepekre rendkívül nagy választékban vannak:

**Karácsonyi és ujévi levelező-lapok,
díszes dobozos levélpapírok,
díszes levelező-lap albumok,**

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Névjegyek jutányos árban készülnek

A karácsonyi vásár

Bosznay J. és Társa

divatáruházában,
DEBRECEN, Kosuth-utca 5. sz.
minden eddigi hasonló ajánlatot felülmul.

Szövet osztály:

- 115 cm. Téli Diagonál ruhaszövet
ezelőtt 95 kr. . . . **Most 55 kr.**
- 115 cm. Színes és fekete kamgarn szövet
rendes ára frt 1.— **Most 59 kr.**
- 115 cm. Téli angol divat szövet
rendes ára frt 1:25 **Most 85 kr.**
- 115 cm. Finom téli kosztüm kelme
háromféle divatos szövésben
ezelőtti ára frt 2:25 **Most 115 kr.**
- 140 cm. Finom téli kosztüm kelme
kétféle divatos szövésben
ezelőtt frt 3:20 **Most 155 kr.**
- 140 cm. Finom egész nehéz kosztüm
kelme
kétféle divatos szövésben
ezelőtt frt 4:25 **Most 175 kr.**

Selyem osztály:

- Jóminőségű divatos Bluz selymek
eredeti ára frt 1:35, frt 1:50 és frt 1:75
Most 65 kr.
- Jóminőségű divatos Pongis selymek
ruhákra eredeti ár frt 1:50 és frt 1:75
Most 78 kr.
- Jóminőségű sima Liberty selymek
minden színben **Most 88 kr.**

Mosó osztály:

- Francia gyapju Delin
ruhákra, bluzokra és pongyolákra
ezelőtt frt 1.— **Most 57 kr.**
- Francia Grendin Batis t (markizet)
gyönyörű szép mintákban 95 kr. helyett
Most 57 kr.
- Ruhavászon, selyem fényű
minden színben 75 kr. helyett
Most 29 kr.
- Jómosó kartonok
Cosmanósi és Goldberger-féle 44 kr. helyett
Most 26 kr.

Szövött Divat Barchetek
Uj Coteline szövésben frt 1.— helyett
Most 58 kr.

Jómosó zsinór Barchetek
szép új mintákban 42 kr. helyett
Most 27 kr.

Példátlan olcsó OCCASIO árak!

Selyem-, tüll- és gazé Sálak, Legyezők,
Bársony- és Bőrridikulók (táskák) Eső-
ernyők, Harisnyák, Zsebkendők és Köté-
nyekben.

Vidékre a cég teljes occasió minta-
gyűjteményét készséggel küldi.

Neubauer ános

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt
irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

Ducika krém, páratlan hatású arc-
szépítő szer. Ára 1 kor.

Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika
puder,** három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakaesabb
fogfajást is meg-
szünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2—3 nap alatt min-
den bőrkeményedést
megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárában
Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

A

Fancesikán

8 katasztrális hold

683 négyszögöl területű

kaszálló

jó karban levő gazdasági épületekkel
együtt

olcsó áron eladó.

Felvilágosítással szolgál a

Debreczeni Agrárbank szövetkezet

Piac-utca 79.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Apró hirdetések.

Tíz szög 80 fill., minden további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendőek.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt
udvari lakás, az emeleten egy vagy két szo-
ba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-
utca 10. az emeleten.

Egy mosónő keresetik Darabos-utca 7. sz.
Ugyanott használt téli és színhái kabát eladó.

Irodának alkalmas

világos, tágas

három szoba

(2 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től

kiadó

Darabos-u. 7

Legolcsóbb és
legjobb hatású

Hashajtó

NEUSTEIN
FÜLÖP

CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítménye-
ket. Fenti szer mentes minden káros alkatrésztől,
a legjobb sikerrel használják az altest
bántalmánál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító
gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cuk-
rozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy
doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy telerős
3 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz
előre küldése mellett hármentve.

Óvás! Utánzatától óvakodjunk
„Neustein Fülöp
hashajtó piluláit“ tessék kéri!
Csak akkor valódi, ha minden dobozon
a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy
a Philip Neustein gyógyszerész aláírása
fekete vörös nyomásban olvasható. A
keresék. törvény által védett esomag-
jainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerárára,
Sz.-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits J.,
Murahózy László, Arany J. gyógyszerészeknél.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.